

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG**

NGUYỄN TRUNG KIÊN

NGHIÊN CỨU KIẾN TRÚC HỆ THỐNG MEDIA- LBS

LUẬN VĂN THẠC SĨ CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

Thái Nguyên - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

NGUYỄN TRUNG KIÊN

NGHIÊN CỨU KIẾN TRÚC HỆ THỐNG MEDIA-LBS

Chuyên ngành: Khoa học máy tính

Mã số: 60 48 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS ĐẶNG VĂN ĐỨC

Thái Nguyên - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng luận văn của tôi hoàn thành là công trình nghiên cứu của bản thân. Luận văn hoàn toàn không phải là bản sao chép công trình nghiên cứu của một người khác, nó mang tính độc lập nhất định với tất cả các công trình nghiên cứu trước đây. Nó có vi phạm, tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 6 năm 2014

Học viên

NGUYỄN TRUNG KIÊN

LỜI CẢM ƠN

Đầu tiên, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến thầy PGS.TS Đặng Văn Đức là thầy hướng tôi thực hiện đề tài nghiên cứu này trong suốt thời gian qua.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến các thầy giáo, cô giáo ở trường Đại học Công nghệ thông tin và Truyền thông – Đại học Thái Nguyên, Viện Công nghệ Thông tin – Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam đã tạo mọi điều kiện, tận tình chỉ bảo trong quá trình học tập và nghiên cứu thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn Trung tâm Công nghệ phần mềm là nơi tôi đang công tác đã tạo mọi điều kiện về thời gian để tôi hoàn thành chương trình đào tạo này.

Và cuối cùng cho tôi nói lời biết ơn tới gia đình, nơi luôn là điểm tựa, niềm tự hào của tôi.

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 6 năm 2014

Học viên

NGUYỄN TRUNG KIÊN

MỤC LỤC

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	9
DANH MỤC BẢNG.....	11
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ THUYẾT	16
1.1. Tổng quan về LBS	16
1.2. Các hệ thống định vị hiện có.....	17
1.2.1. Khái niệm và các hệ thống định vị toàn cầu hiện có.....	17
1.2.2. Navstar GPS	18
1.2.3. Glonass (GLObal NAVigation Satellite System)	19
1.2.4. Galileo	20
1.2.5. Hệ thống định vị Bắc Đẩu	21
1.3. Cách thức định vị	21
1.3.1. Cell identification / Cell of origin	21
1.3.2. Định vị bằng vệ tinh: hệ thống định vị toàn cầu (GPS)	23
1.3.3. Những hệ thống định vị khác LBS.....	27
1.4. Hệ thống thông tin địa lý (GIS)	27
1.4.1. Dữ liệu cho GIS.....	29
1.4.2. Xử lý thông tin với GIS.....	31
1.4.3. Trình bày thông tin với GIS	34
1.5. Công nghệ truyền tải dữ liệu.....	34
1.5.1. WAP / GPRS / EDGE / 3G	34
1.5.2. Bluetooth / Wifi / WiMax	35
1.5.3. Truyền thông vệ tinh	36
CHƯƠNG 2: KIẾN TRÚC HỆ THỐNG MEDIA LBS	38
2.1. Hệ thống Media LBS	38
2.1.1 Hệ thống Media LBS.....	38
2.1.2 Công nghệ và vấn đề cần nghiên cứu trong Media-LBS.....	40
2.1.3 Vấn đề định vị trong nhà (indoor).....	40
2.1.4 Bối cảnh trong một Media LBS	42
2.1.5 Tác động của Media LBS với xã hội.....	42
2.2. Kiến trúc hệ thống Media LBS	43

2.2.1.	Cơ sở hạ tầng	44
2.2.2.	Mô hình hệ thống.....	46
2.3.	Tính năng yêu cầu của hệ thống Media LBS	47
2.4.	Kiến trúc tổ chức dữ liệu trên điện toán đám mây	48
2.4.1.	Cơ sở dữ liệu lưu trữ của Google	49
2.4.2.	Chỉ mục tối ưu trên dữ liệu.....	51
2.4.3.	Phân lớp dữ liệu.....	52
2.5.	Lựa chọn kỹ thuật nén dữ liệu.....	53
2.6.	Các kỹ thuật tính toán vị trí.....	55
2.6.1.	Kỹ thuật tính toán vị trí thông qua GPS	55
2.6.2.	Các phương pháp định vị trong các thiết bị trong nhà	58
2.6.2.1.	Phương pháp định vị tiệm cận (proximity sensing).....	58
2.6.2.2.	Phương pháp phân tích cảnh (scene analysis)	59
2.6.2.3.	Phương pháp giao khoảng cách (Lateration)	60
2.6.2.4.	Giao đường tròn (Circular lateration)	60
2.6.2.5.	Giao Hyperbolic.....	61
2.6.2.6.	Phương pháp giao góc (angulation).....	62
2.6.2.7.	Phương pháp dấu vân tay trong mạng nội bộ không dây (WLAN Fingerprint)	63
2.7.	Xây dựng hệ quản trị cơ sở dữ liệu cho hệ thống Media LBS.....	67
CHƯƠNG 3: CÀI ĐẶT CHƯƠNG TRÌNH THỬ NGHIỆM		72
3.1.	Bài toán thử nghiệm	72
3.2.	Lựa chọn công nghệ	72
3.2.1.	Công nghệ lưu trữ.....	73
3.2.2.	Công nghệ lập trình giao tiếp với CSDL Cloud Datastore	73
3.2.3.	Công nghệ lập trình ứng dụng chạy trên Android.....	73
3.2.4.	Một số công nghệ phụ trợ.....	75
3.3.	Phân tích và Thiết kế hệ thống.....	75
3.3.1	Các module được xây dựng trong chương trình.....	76
3.3.2	Thiết kế hệ thống	77
3.4.	Cài đặt bài toán.....	79
3.4.1.	Dữ liệu thử nghiệm.....	79
3.4.2.	Giao diện chương trình.....	81

DANH MỤC HÌNH VẼ TRONG LUẬN VĂN

Hình C1. 1: Các hệ thống thông tin tích hợp	16
Hình C1. 2: Vị trí của 4 vệ tinh Galileo và 12 vệ tinh GPS trên bầu trời Hà Nội	20
Hình C1. 3: Mô hình hoạt động của hệ thống Bắc Đẩu - (Ảnh: <i>beidou.gov.cn</i>)	21
Hình C1. 4: Người dùng đang nằm trong vùng hình quạt màu vàng.....	22
Hình C1. 5: Định vị theo phương pháp Cell ID	22
Hình C1. 6: Mô hình của hệ thống GPS	23
Hình C1. 7: Cách xác định vị trí trong không gian 2D	24
Hình C1. 8: Cách xác định vị trí trong không gian 3D	25
Hình C1. 9: Điều đơn giản nhất là khi có 4 vệ tinh	25
Hình C1. 10: Cách thức làm việc của hệ thống A - GPS	26
Hình C1. 11: Mô hình dữ liệu của GIS	28
Hình C1. 12: Dữ liệu GIS.....	31
Hình C2. 1: Mô hình tổng quát Media LBS.....	38
Hình C2. 2: Ứng dụng King's Cross Streetstories.....	39
Hình C2. 3: Biểu đồ thống kê khả năng cung cấp dịch vụ định vị trong nhà những năm gần đây – (Ảnh: <i>IndoorLBS.com</i>)	41
Hình C2. 4: Cơ sở hạ tầng Media LBS	44
Hình C2. 5: Các mô hình dịch vụ SaaS, PaaS, IaaS	45
Hình C2. 6: Mô hình hệ thống Media LBS.....	46
Hình C2. 7: Tổ chức và hoạt động của Google App Engine	49
Hình C2. 8: Quá trình nén ảnh theo chuẩn JPEG.....	54
Hình C2. 9: Quá trình giải nén ảnh theo chuẩn JPEG	54
Hình C2. 10: Hoạt động cơ bản của bộ mã hóa MPEG-2.....	55
Hình C2. 11: Cách xác định vị trí người dùng thông qua GPS.....	55
Hình C2. 12: Differential GPS	57
Hình C2. 13: Bản đồ các trạm phát DGPS và phạm vi phủ sóng ở Mỹ	57
Hình C2. 14: Bản đồ các trạm phát DGPS và phạm vi phủ sóng ở Nhật	57
Hình C2. 15: Hệ thống WAAS	58
Hình C2. 16: Nguyên tắc hoạt động của phương pháp định vị tiệm cận	59

Hình C2. 17: Một ví dụ về phương pháp phân tích cảnh.....	60
Hình C2. 18: Phương pháp giao đường tròn trong không gian hai chiều.....	61
Hình C2. 19: Tập hợp các điểm có cùng TDoA tới hai trạm thu sẽ nằm trên hai nửa của hình hyperboloid.....	62
Hình C2. 20: Xác định vị trí đối tượng qua phương giao góc	63
Hình C2. 21: Ví dụ về một môi trường áp dụng phương pháp fingerprint.....	65
Hình C2. 22: Các mô hình hoạt động của fingerprint.....	66
Hình C2. 23: Mô hình kiến trúc tổ chức dữ liệu của hệ thống Media LBS.....	69
Hình C3. 1: Vai trò của Servlet.....	73
Hình C3. 2: Sơ đồ kiến trúc của hệ điều hành Android	75
Hình C3. 3: Mô hình thử nghiệm hệ thống Media LBS	76
Hình C3. 4: Sơ đồ Ca sử dụng của tác nhân Quản trị dữ liệu	77
Hình C3. 5: Sơ đồ Ca sử dụng của tác nhân Người dùng	78
Hình C3. 6: Biểu đồ tuần tự hoạt động của hệ thống.....	78
Hình C3. 7: Sơ đồ triển khai ứng dụng	79
Hình C3. 8: Giao diện ban đầu của ứng dụng web	81
Hình C3. 9: Giao diện hiển thị danh sách địa điểm đã được thêm	81
Hình C3. 10: Giao diện cập nhật địa điểm và đa phương tiện kmediaLBS.....	82
Hình C3. 11: Giao diện chương trình chạy trên di động kmMediaLBS.....	82

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

STT	TỪ VIẾT TẮT	TÊN TIẾNG ANH	TÊN TIẾNG VIỆT
1.	2D	2-Dimensional	
2.	2G	Second Generation Technology	
3.	3D	3-Dimensional	
4.	3G	Third Generation Technology	
5.	A-GPS	Assisted - Global Positioning System	
6.	AP	Access Point	
7.	API	Application Program Interface	
8.	BTS	base transceiver station	
9.	DCT	Discrete Cosine Transform	
10.	DGPS	Differential Global Positioning System	
11.	EDGE	Enhanced Data rates for GSM Evolution	
12.	EU	European Union	
13.	FAA	Federal Aviation Administration	
14.	GAE	Google App Engine	
15.	GIS	Geographic Information Systems	
16.	Glonass	GLOBAL NAVIGATION Satellite System	
17.	GPRS	Stands for General Packet Radio Service	
18.	GPS	Global Positioning System	
19.	GSM	Global System for Mobile	
20.	HTML	HyperText Markup Language	
21.	hyperbol	Hyperbolic Lateration	
22.	IaaS	Infrastructure as a Service	
23.	IP	Internet Protocol	

24.	LAAS	Local Area Augmentation Systems	
25.	LBS	Location Based Services	
26.	LZ77	Lempel-Ziv Coding 1977	
27.	LZ78	Lempel-Ziv Coding 1978	
28.	LZW	Lempel-Ziv-Welch	
29.	Media LBS	Media Location Based Services	
30.	NFC	Near field communication	
31.	OS	Operating system	
32.	PaaS	Platform as a Service	
33.	PPP	Point to Point Protocol	
34.	RFID	Radio-frequency identification	
35.	RSS	Really Simple Syndication	
36.	RTLS	Real-Time Locating Systems	
37.	SaaS	Software as a Service	
38.	SDK	Software Development Kit	
39.	SQL	Structured Query Language	
40.	TDOA	Time Difference Of Arrival	
41.	UMTS	Universal Mobile Telecommunications System	
42.	WAAS	Wide Area Augmentation System	
43.	WAP	Wireless Application Protocol	
44.	WiMax	Worldwide Interoperability for Microwave Access	
45.	WLAN	Wireless Local Area Network	
46.	CSDL		Cơ sở dữ liệu